

תענית ז. (שורה 2) עד ז: (5 שורות מלמטה)

גדול יום הגשמים

א. כמו (ואולי אף יותר) מתחייית המתים. [אולי אף יותר כיוון שגשמים יורדים גם לרשעים]
 ב. כמו (ואולי אף יותר) מיום שניתנה בו תורה. [שנא': "יצרף כמטר לקחיי", ולקח זה תורה]
 ג. כמו יום שנבראו בו שמים וארץ. [שנא': "הרצופו שמיט אמצא... אני ה' בראתיו"]
 ד. שאפילו ישועה פרה ורבה בו. [שנא': "תפתח ארץ ויפכו ים"]

כל אדם שיש לו עזות פנים:
 רב המנונא: סופו שיכשל בעבירה.
 רב נחמן: בידוע שנכשל כבר בעבירה.
 רבה בר רב הונא: מותר לקרותו רשע.
 רב נחמן בר יצחק: מותר לשנאותו.

התורה אינה תעודת ביטוח - יש לומדי תורה שאינם ראויים

ת"ח הגון – יש ללמוד ממנו כטל שאינו נעצר לעולם. (תזל כטל אמרתי)
 ת"ח שאינו הגון – יש לפרוש ממנו ולהשחיתו. (יערף כמטר לקחי)
 תלמיד הגון – יש ליזום וללמדו. (לקראת צמא התינו מים)
 תלמיד בינוני – יש לחכות שהוא ייזום. (הוי כל צמא לכו למים)
 תלמיד שאינו הגון – אין ללמדו. (יהיו לך לבדך)
 העוסק בתורה לשמה – נעשית לו סם חיים.
 העוסק בתורה שלא לשמה – נעשית לו סם מוות.

ובן:
 א. "חרב אל הבדין ונואלר" - חרב על תלמידי חכמים שעוסקין לבד בתורה, ולא עוד אלא שמתפשין וחוטאין.
 ב. כשם שברזל מחדד את חבירו, כך תלמידי חכמים מחדדים זה את זה.
 וכך ר' יהושע בן חנניה הסביר לבת הקיסר מדוע אינו נאה (כדי שהתורה תתקיים בו).

דברי תורה נמשלו ל -

אש - מה אש אינו דולק יחידי, אף דברי תורה אין מתקיימין ביחידי.
 עץ - מה עץ קטן מדליק את הגדול, אף תלמידי חכמים קטנים מחדדים את הגדולים.
 מים - מה מים מניחין מקום גבוה והולכין למקום נמוך, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.
 מים יין וחלב - 1. מה 3 משקין הללו אין מתקיימין אלא בפחות שבכלים, אף דברי תורה אין מתקיימין אלא במי שדעתו שפלה.
 2. מה 3 משקין הללו אין נפסלין אלא בהיסח הדעת, אף דברי תורה אין משתכחין אלא בהיסח הדעת.

אין הגשמים נעצרין:
 התקנה: להרבות בתפילה.
 א. אא"כ נתחייבו ישראל כליה.
 ב. אלא בשביל ביטול תרומות ומעשרות, מספרי לשון הרע, עזי פנים, ביטול תורה, ועוון גזל.

אין הגשמים יורדים
 אא"כ נמחלו עונותיהן של ישראל.
 מקור 1: "רצית ה' ארצך (בא"מ)... נא את און צמק".
 מקור 2: "וסלחת חטאת ארצך... ונתת מטר על ארצך".